

מאור עינים

חידושי תורה על הפרשה

גליון מס' 7

ויצא תשפ"ג

רש"י אומר, קנאה במעשיה הטובים, אמרה, אלולי שצדקה ממני, לא זכתה לבנים.

לכאורה מהיכן נלמד מהפסוק שקנאה במעשיה הטובים, אלא ממ"ש באחותה עם ה' דגושה, זה מרמז שקנאה בפנימיות שבה, דהיינו במעש"ט שלה (בשם זקני הרה"צ ר' משה חיים חשין זצ"ל).

(לא, י) ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני וארא בחלום, והנה העתודים העולים על-הצאן עקדים נקדים וברדים.

יעקב לא סיפר לרחל ולא על המקלות שעשה, את כל ההצלחה שהיה לו תלה את-זה רק בסייעתא דשמיא שהיה לו, ומה שעשה זה רק היה השתדלות מצדו.

(לא, מז) ויקרא לו לבן יגר שהדוּתא ויעקב קרא לו גלעד.

ברש"י, יגר שהדוּתא, תרגומו של גלעד.

נ"ל, לבן היה רשע ולא היה נאה לו לקרוא בלשון הקודש, ולכן קרא לו 'יגר שהדוּתא' בלשון תרגום. משא"כ יעקב שהיה מדבר בלשון הקודש, היה קורא לו גלעד.

(כט, י) ויגש יעקב ויגל את האבן וכו'.

כתב רש"י, כאדם שמעביר את הפקק מעל פי צלוחית. להודיעך שכחו גדול (ב"ר).

וכן מצאנו בעוד מקומות שיעקב היה גיבור!

וצריך ביאור, מה אכפת לי שכחו גדול?

ונ"ל ע"פ מ"ש במס' אבות (פ"ו מ"ח), 'רבי שמעון בן מנסיא אומר משום רבי שמעון בן יוחאי, הנוי והכח נאה לצדיקים ונאה לעולם', ומבאר שם המדרש שמואל, הכח נאה לצדיקים כי התורה מתשת כחו של אדם וצריך שיהיה באדם כח גדול לעסוק בתורה ובמצוות וכו', עכ"ל.

וזה מה שהתורה בא לספר לנו, שיעקב אבינו אף שהיה בבית לבן אחר ארבע עשרה שנה שלמד תורה בלי לשכב, התורה לא התישה אותו, ובזכות כח זה נבנה כלל ישראל, 'שהכח נאה לצדיקים ונאה לעולם'.

עוד נ"ל, התורה מספרת לנו שאף שיעקב אבינו היה כחו גדול, הוא לא יתגאה בגבורתו לפני הרועים עד אשר ראה את רחל.

(כט, יט) ויאמר לבן טוב תתי אותה לך מתתי אתה לאיש אחר, שבה עמדי.

לבן היה כ"כ רמאי, שלא רצה לומר בפה מפורש שהוא מוכן לשידוך, כדי להשאיר לו פתחון פה אח"כ שלא להסכים לשידוך.

(ל, א) ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה וכו'.

איש עמו עד עלות השחר, שהיה נלחם בשרו של עשו.

¹ בפר' וישלח (לב, כד), 'ויקחם ויעברם את-הנחל, ויעבר את-אשר-לו', כתב רש"י שם, הבהמה והמטלטלים, עשה עצמו כגשר, נוטל מכאן ומניח כאן (ב"ר). ושם (פסוק כה), 'ויותר יעקב לבדו, ויאבק